

DAN SAMOSTOJNOSTI

Pred 13 leti so bili na 26. decembra uradno razglašeni izidi plebiscita o samostojnosti in neodvisnosti Slovenije, na katerem se je okoli 95 odstotkov udeleženih volilnih upravičencev izreklo za samostojno in neodvisno državo. Plebiscit se je odvijal 23. decembra 1990. Slovenci iz Argentine smo se ga simbolno udeležili, ko smo poslali nad 1200 podpisov za samostojnost in jih izročili tedanjemu predsedniku parlamenta Francetu Bučarju. Glavni urednik Svobodne Slovenije Tine Debeljak pa je na prošnjo ministra za Slovence po svetu dr. Janeza Dularja prišel osebno volit v Ljubljano v imenu vseh istomiselnih Slovencev po svetu.

Pričakovati je bilo, da bo plebiscit pospešil uresničitev slovenske suverenosti, pridobil zaupanje svetovne javnosti in dokazal pravilnost odločitev Republike Slovenije. Republiška skupščina je sprejela zakon, ki je določal, da bo plebiscit 23. decembra 1990, in da mora biti njegova odločitev v primeru pozitivnega izida uresničena v šestih mesecih. Na plebiscitarno vprašanje „Ali naj Slovenija postane samostojna in neodvisna država?“ je od 93,2 odstotka udeleženih volivk in volivcev okoli 95 odstotkov (88,5 odstotka vseh volivcev) odgovorilo pritrdilno. Uradna razglasitev rezultatov pa je bila 26. decembra 1990.

Slovenska skupščina je 25. junija 1991 na podlagi plebiscitarnih odločitev za samostojno državo uzakonila Temeljno ustavno listino o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije ter Deklaracijo o neodvisnosti in tako postavila formalni temelj slovenski samostojnosti. Dan kasneje, 26. junija, je bila suverena slovenska država slovesno razglašena, s čimer so se končala prizadevanja za njeno samostojnost, začel pa se je boj za njeno osamosvojitve. Ta dan je bilo več delegatov Svetovnega slovenskega kongresa iz Argentine na slavnosti in praznovanju v Ljubljani.

Dan državnosti, 25. junij, je največji slovenski državni praznik.

TD

Dva Slovenca cerkvena voditelja

Škof Andrej Stanovnik

Še ni dve leti, tega, kar je naš rojak, rojen v Slovenski vasi v Lanusu, postal škof v mestu Reconquisti na severu Argentine.

Kot mladenič je vstopil v red kapucinov, ki jih je spoznal v cerkvi v Pompejih blizu Slovenske vasi. Kot kapucin je kmalu pričel zavzemati odgovorne položaje v redu. Bil je provincial reda v Argentini, pozneje bil poslan na študij v Rim in pozneje na vodstvo, kjer je končno postal odgovoren za Južno, Latinsko Ameriko. Končno je postal škof.

Ko je bil odgovoren v Rimu za kapucine v latinski Ameriki, je moral večkrat potovati po vseh državah v Južni Ameriki, tako da je lahko že takrat spoznal delovanje in potrebe tamkajšnjih škofij in ljudi. Verjetno je bil zato 19. decembra 2003 imenovan za začasnega generalnega tajnika Latinskoameriške škofovske konference (CELAM), ki ima sedaj svoj sedež v Bogoti in ki kordinira delo vseh škofij na kontinentu.

Prejšnji tajnik msgr. Ramón de la Rosa y Carpio je postal nadškof v Santiagu de Caballeros, ki je druga

škofija po časti v Dominikanski republiki. Stalni tajnik bo msgr. Stanovnik postal na prihodnjem zborovanju Celama leta 2005.

Pred njim sta bila generalna tajnika Celama le dva Argentinca. Prvi je bil Eduardo Pironio, ki je bil tajnik med leti 1967 in 1972, predsednik pa od 1972 do 1975, pozneje je bil nadškof in kardinal. Drugi je bil Antonio Quarracino, tajnik od 1978 do 1982 in predsednik od 1983 do 87, potem je postal buenosaireski nadškof in primas, in končno kardinal.

Komentatorji npr. v dnevniku La Nación, namigujejo tako na važnost te nove in odgovorne službe.

Vinko Bokalič CM

Drugi Slovenec, ki je istega dne postal provincial argentinske province, ki obsega še Paragvaj in Urugvaj, je Vinko Bokalič.

Tudi on se je rodil v Slovenski vasi leta 1952. Po šolanju je vstopil k lazaristom, ampak v argentinsko provinco. Njegov brat Jože, ki je danes župnik fare v Slovenski vasi, pa je vstopil v slovensko.

Vinko je po študiju v Escobarju in Villa Devoto, postal duhovnik, nato je nastopil svojo službo kot župnik - misijonar po vsej Argentini, predvsem v revnih krajih argentinskega severa. Vmes je bil še župnik v veliki buenosaireski cerkvi Marije Čudodelne svetinje in drugod. Nekajkrat mu je bila že ponujena ta služba provinciala, a je ni sprejel. Sedaj pa je kot vizitator odgovoren za vso pokrajino. Opomnimo, da drugi slovenski lazaristi v Argentini sestavljajo posebno skupnost, ki je urad-

no del slovenske province.

Naj še omenimo, da je provincial salezijanske province v prov. Buenos Aires in na Ognjeni zemlji tudi Slovenec Jože Obržan. Vsi trije so obiskovali slovenske šole in srednješolski tečaj in odlično obvladajo slovenščino.

Obnema novima cerkvenima voditeljema v Argentini in Južni Amriki čestitamo in jim želimo uspešno delo z božjo pomočjo na tako odgovornem mestu.

2003 za našo diplomacijo uspešno

Za slovensko diplomacijo, zunanje ministrstvo in zunanjo politiko vlade je bilo leto 2003 izredno uspešno, je izjavilo slovensko zunanje ministrstvo. Državljeni Slovenije so na referendumih marca potrdili pravilnost dveh glavnih zunanjepolitičnih usmeritev - članstva Slovenije v Evropski uniji in zvezi NATO. Slovenija pa je nato dobila priznanje mednarodne skupnosti za uspešno delo, ko so konec marca v Bruslju veleposlaniki zveze NATO podpisali protokole o vstopu sedmih novih držav v zaveznitvo, in aprila, ko so predstavniki desetih držav v Atenah podpisali pristopno pogodbo k EU. V letu, ki je pred nami, bo Slovenija tudi formalno postala polnopravna članica obeh organizacij, S tem pa bodo pred slovensko diplomacijo nove naloge in odgovornosti.

Ministrstvo je izrazilo upanje, da bodo v letu 2004 diplomacije evropskih držav dosegle dogovor o ustavni pogodbi, ki bo urejala skupno življenje v razširjeni zvezi.

Novi pogledi Hrvaške

Hrvaški predsednik Stipe Mesič je v novoletnem intervjuju za hrvaške dnevnike kot ključno usmeritev prihodnjih potez novega hrvaškega premiera Iva Sanaderja označil njegovo trditev, da bo spoštoval mednarodno prevzete obveze in si prizadeval za spoštovanje in izvajanje zakonov. V intervjuju je Mesič dejal, da se je Sanader s tem stališčem nekaj dni preden je sestavil vlado, jasno opredelil za človeka, ki se zavzema za legalnost in legitimnost.

Mesič sicer meni, da je zdaj dozorel čas, da Hrvaška z arbitražo reši vprašanje Piranskega zaliva s Sloveni-

Varovanje demokratičnih vrednot, spoštovanje človekovih pravic, pravične volitve in spoštovanje manjšin v evropskem in evrazijskem prostoru pa so izhodišča, na katerih bo Slovenija gradila v okviru Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi, še posebej v letu 2005, ko bo OVSE predsedovala, v prihodnjem letu pa sodelovala v „trojki“, je v poslanici zapisalo MZZ.

jo. Če sta se dve strani „vkopali“, je to vprašanje mogoče rešiti le z arbitražo, je menil Mesič.

A zunanji minister pravi drugače. Novi hrvaški zunanji minister Miomir Žužul je v pogovoru za sobotno prilogo zagrebškega dnevnika Vjesnik med drugim napovedal, da bo Hrvaška skušala urediti odnose s Slovenijo. „Nekatera vprašanja med državama so včasih zaostrena brez potrebe, mi pa želimo dialog. Če ne bomo našli skupne rešitve, bomo šli tudi na mednarodno arbitražo.“ je dodal. Ob tem je poudaril, da hrvaška stran ne bo takoj vztrajala pri arbitraži, vendar pa od nje tudi ne bo bežala. „Če ni drugega načina, potem je arbitražo končna rešitev,“ je še zagotovil Žužul.

Hrvaški minister je v pogovoru za Vjesnik še menil, da imata Slovenija in Hrvaška več skupnega kot razlik. Kot je pojasnil, imata Ljubljana in Zagreb isto vizijsko prihodnosti - Slovenija vstopa v EU, katere članica želi biti tudi Hrvaška. „Slovenci in Hrvati živimo drug poleg drugega že tisoč let, pa se še nikoli v zgodovini nismo spopadli,“ je še dejal.

Zbiranje podpisov za referendum o džamiji

Ljubljanska županja Danica Simšič je določila rok za zbiranje podpisov v podporo pobudi za referendum o džamiji, ki naj bi potekalo od 6. januarja do 6. februarja. Vlagatelji pobude za vložitev zahteve za razpis referenduma o spremembi prostorskega akta za območje Ob cesti dveh Cesarjev so namreč zbrali potrebno število podpisov ljubljanskih volilnih upravičencev. Večina ljudi ni proti džamiji kot taki, ampak proti obliki, ki popolnoma spreminja podobo Ljubljane v nekako balkansko muslimansko mesto.

Županja je na časnarski konferenci izrazila prepričanje, da je referendumska pobuda v nasprotju z ustavo, vendar ji zakonodaja ne daje možnosti za predhodno presojo ustavnosti pobude.

Simšičeva je še napovedala, da bo v primeru, da bo zbranih nekaj manj kot 11.000 podpisov, predvidoma zadržala akt o razpisu referenduma. Če se mestni svet s tem ne bi strinjal, pa lahko županja zahteva presojo ustavnega sodišča. Na vsak način levim starim silam ni všeč referendum, ker bi želeli muslimanske glasove v svojih volilnih skrinjicah.

Spremembe pomorskega zakonika

DZ je soglasno z 61 glasovi podprl predlog zakona o dopolnitvah pomorskega zakonika, ki vzpostavlja notranjepravno podlago za razglasitev morskih pasov, do katerih ima Slovenija v skladu z mednarodnim pravom pravico kot država s teritorialnim izhodom na odprto morje. Pomorski zakonik omenja le notranje morske vode in teritorialno morje, s spremembami pa je v zakonik vključeno uresničevanje suverenih pravic Slovenije tudi zunaj teh voda. Zunanji minister Dimitrij Rupel je kot predlagatelj povedal, da je bila sprememba zakona potrebna, da „smo realnost prilagodili temu, kar se je zgodilo z dogovorom Drnovšek-Račan“. „S temi spremembami smo dolgo časa odlašali, mislim pa, da Hrvati ne smejo biti nejevoljni, saj Slovenija ravna v skladu s tem, kar je sprejela beneška konferenca,“ je poudaril. Pojasnil je, da Slovenija ne bo razglasila

ekološko-ribolovne cone, ampak si je pustila odprto možnost za kasneje. Poslanci so si bili edini, da bodo s spremembami pomorskega zakonika sanirane razmere, ki so nastale, ker v zakonik ni bilo vključeno uresničevanje suverenih pravic Slovenije zunaj njenih teritorialnih voda.

Zagreb je nad to odločitvijo Ljubljane razočaran in jo vidi celo kot ozemeljske težnje Slovenije do Hrvaške.

Hrvaška vlada je takoj protestirala v Ljubljani.

GLEJ...

NAŠA NOVA KNJIGA V ŠPANŠČINI	2	TABORJENJE MLADENK IN MLADCEV	3
BOŽIČNI KONCERT V SAN MARTINU	3	MARIJA BRECELJ: VIDEO O SLOVENCIH V ARGENTINI ..	4

MED KNJIGAMI IN REVIJAMI

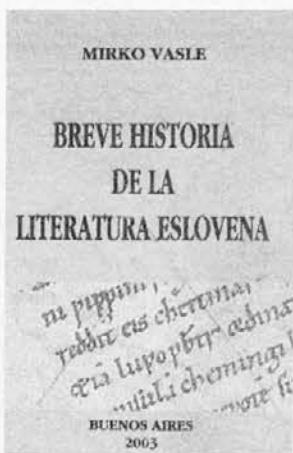
Mirko Vasle: Breve historia de la literatura eslovena

Napovedovalec na slovenski odaji v radiu Okence v Slovenijo Mirko Vasle je že nekaj let posvetil nekaj minut slovenski literaturi, ko je vsakič obdelal enega od naših literatov, podal življenjske podatke, delo in kratko oceno, seveda v kastiljščini.

To oddajo so poslušali Slovenci pa tudi Argentinci. Ko je končal s tem cilkusom, je sklenil izdati ves material.

Knjiga je izšla proti koncu leta 2003 v Buenos Airesu v samozaložbi s pomočjo Ministrstva za kulturo Republike Slovenije in v tiskarni Vilko.

Knjiga je napolnila čedalje bolj vidno vrzel v naši kulturni izobrazbi. Čeprav skoraj vsa mladina zna dobro slovensko, pa se vendar opaža, da ne razume bolj visoke kulturne govorice, kot na primer literarne zgodovine. Nekateri pa sploh ne znajo slovensko. Enako potomci predvojnih Slovencev. Sedaj se je pojavilo še dejstvo, da se na univerzi poučuje slovenščina tudi za Argentine. Tudi tisti, ki se lahko poslužujejo naših tečajnih skript in knjig, dosežejo le glavne literature. O naših avtorjih v Argentini in po svetu

pa sploh nič.

Temu stanju - ki je popolnoma naravno - je sedaj ta knjiga podala velik pripomoček. V knjigi so kratko obdelani slovenski literati in razne literarne dobe, od početkov pismenosti do današnjih dni. Vsak važnejši avtor ima podan kratak življenjepis, oznako in seznam del; kar še manjka - to je druga stvar - so njih dela, izvlečki ali pesmi.

Največji umetniki imajo nekaj strani, bolj obrobni pa manj, tako da so nekateri omenjeni le z imenom (morda je še to preveč).

Ne bom se spuščal v podrobnosti, mislim, da so podatki pravilni, oznaka je zadovoljiva in dovolj obširna. In kar

Maratonist Strel in prof. Vivod izročata Vasletovo knjigo v spomin podpredsedniku Argentini Danielu Sciolliju.

je še bolj zadovoljivo, je skoraj vsakemu literatu dodana tudi njegova fotografija ali slika. Toliko jih nisem videl zbranih še nikjer. (opomba: razumem, da je težava najti slike izpred izuma fotografije, a jih je Vasle lahko izbrskal. Opomnil bi le, da nekaterih slik sploh nimamo - kot Janeza Svetokriškega, katerega slika v knjigi je čista fantazija, ali Trubar, od katerega poznamo slike iz tiste dobe, zato ni prav, da so vstavljene slike moderne fantazije. Tudi so nekatere objavljene fotografije iz mladih let, ko je literat šele začel svojo pot in nismo navajeni nanje - Dane Zajc, Franc Jaklič, Vladimir Kos).

Vsak tujec bo dobil iz knjige dovolj podatkov, ki jih je iskal, pa tudi rojak, ki nima na razpolago drugih literarnih zgodovin.

Knjiga pa orje tudi ledino. V njej so namreč zbrani podatki o najnovejših osebah, povojnih, pa morda celo iz zadnjih let. In to ne samo iz Slovenije, ampak tudi iz zamejstva in izseljenstva. O teh zadnjih bi bil mnenja, da je to pionirsko delo, ki še nikjer ni poseglo tako globoko in v današnji čas. Poleg npr. v Argentini od Debeljaka in Novačana pa do zadnjih Toneta Rodeta in Erike Poglagjen.

Naj dodam še nekaj opomb, ki bi jih bilo treba popraviti pri morebitni drugi izdaji. So bolj tehnične narave. Nekateri od zadnjih npr. nimajo priobčene letnice smrti (npr. Majda Uršič Volovšek, Vinko Žitnik).

Ne zdi se mi prav, da se nekateri umetniki obravnavajo na različnih straneh, kar ni nikjer povedano.

Najbolj posrečena se mi zdi razdelitev modernih literatov, kjer so skupaj pomešani pod časovnim pogledom tako npr. Kajuh in Balantič, Partljič in Capuder, itd. kar je edino prav.

Sem mnenja, da bi si morala vsaka kulturna družina med nami nabaviti to knjigo, bodisi da jo uporablja kot slovensko ali kot špansko pomožno knjigo, zase ali za svoje otroke. Cena je zelo zmerna - 15\$ - in se lahko dobi v Slovenski hiši v Dušnopastirski pisarni ali po telefonu pri avtorju...

Tine Debeljak

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

STONE MIZERIT

Stara je bila navada argentinske politike, da se v poletnem času nič posebnega ne dogodi. Zadnja leta so to tradicijo kruto porušili in mnogokrat je bila prav poletna doba odločila in usodna. Mir se sedaj povrača, to pa še ne pomeni neaktivnosti, predvsem ne pod tem hiperaktivnim predsednikom.

Gibanje in delovanje.

Mnogokrat in na raznih področjih se dogodi, da zamenjamo gibanje z delavnostjo. Vendar nekdo lahko še tako skače sem in tja, pa to še ne pomeni, da je aktiven oziroma delaven. Včasih se nam zdi, da bi ta opis pripadal Kirchnerju in njegovim nastopom. Mnogokrat je sicer aktivnost resna in plodna, a nemalokrat so umetni ognji sicer blesteči a popolnoma neučinkoviti. Drugič pa so to politični pohodi, ki so sicer važni za notranji ustroj oblasti in za politični projekt, ki ga hoče izpeljati predsednik, a imajo kaj malo opraviti z vsakdnevno stanjem (in blagostanjem) argentinske družbe.

Gospodarska fronta.

Zato se novice večkrat porajajo v sklopu gospodarskega ministristva. Razvoj kaže pozitivno, ker mnoge številke vzbujajo upanje. Decemberska davčna nabirka je na primer znašala 6.300 milijonov, kar pomeni porast v višini 30%, če številke primerjamo z lanskim decembrom. Prav tako se notranja bruto proizvodnja nenehno dviga in za letošnje leto 2004 napovedujejo 6 do 7% gospodarske rasti. Seveda to ne pomeni, da se makroekonomija avtomatično odseva v boljšem socialnem položaju. Na boljšem so delavci in uslužbenci privatnih podjetij, ki jih je nova valutna razlika postavila v prvo vrsto. Enako je bolje tistim, ki so bili še do nedavnega brez dela, pa jim je zlasti izvozna dejavnost odprla delovno mesto. A državni uslužbenci, upokojenci in predvsem brezposelni zapadajo vedno hujši krizi. Socialni plani niso spremenili dokladne vsote vsa ta leta (ostaja na \$ 150). Te plane pa prejema in od njih živi kar 20% argentinskih družin. Počasna a vztrajna inflacija jih nenehno prizadeva.

Jasno na levo. Ena velikih skrbi sedanjega predsednika je gotovo utrjevanje ideološke sestave oblasti. Sem spada imenovanje nove članice vrhovnega sodišča. Kirchner predlaga za to mesto priznana pravico Carmen Argibay, ki je bila doslej članica mednarodnega penalnega sodišča v Haagu. Nihče ne zanika njenih sposobnosti, a to je že drugo mesto v najvišjem sodišču, ki ga bo zasedla oseba z jasno levičarsko ideologijo. Argibay tudi javno izjavlja svoje ateistično prepričanje. Opazovalci menijo, da bo tudi tretji kandidat, ki bo znan v bližnji prihodnosti, enake usmeritve. Tisti, ki so upali, da bo Kirchner izpo-

polnil mesta na vrhovnem sodišču z uravnoteženo ideološko sestavo, so se pač opekli. Bilo bi lepo in tudi pomirjujoče v družbi, ki je dolga leta trpela na ideološki nestrpnosti, tako z leve kot z desne. A kdo more predsedniku zameriti, da dela v prid svoje strani. Moramo pa ugotoviti, da se v tem oziru z novo vlado ni nič spremenilo. Še vedno družbo ločimo med „naše“ in „njihove“.

Zmeda ali neprimerna šala? Prav zato so izzvenele kot neprimerna šala (ali neopravičljiva zmeda) besede bivšega predsednika in peronističnega veljaka Duhaldeja, ki je te dni zanikal, da bi bil Kirchner v primerjavi z njim „ideološko na levičarji“. Če le malo poznamo njegovo politično zgodovino, sestavo buenosaireskega peronizma in njega preteklo in sedanje delovanje, moramo ugotoviti, da se suče na desni, medtem ko sedanji predsednik izpoveduje (in izkazuje) svoje levičarsko prepričanje. Trditev torej ni le neprimerna, temveč predvsem nerazumljiva. Res je, da si je Duhalde nadal nalogo, da bo Kirchnerja podpiral in ga branil pred peronistično strukturo največje argentinske province, ki predsedniku ni najbolj naklonjena, a tega ne more delati za katerokoli ceno.

Eno mesto, preveč kandidatov. Morda lahko najdemo vzrok v podtalnih pogajanjih, ki že sedaj tečejo okoli kandidature za buenosairesko guvernerstvo. Res je, da bodo volitve šele čez tri leta in pol, a kljub veliki razdalji se kar nekaj veljavkov poteguje za to mesto. V preteklih tednih se je znova razširila govorica, da bi peronistično guvernersko kandidaturu mogla prevzeti predsednikova žena Kristina. Enkrat so te govorice v vladi že zanikali. A če se o tem tako vztrajno debatira, more biti nekaj resnice. „S Kirchnerjem se smejeva in ne veva, kdo si te stvari izmišlja“ je dejal Duhalde. Taka kandidatura pa ne bi bila smotna, temveč tudi neresna. Gospa Kristina zastopa kot senatorica provinco Santa Cruz, in bi se morala „preseliti“ v Buenos Aires. To je sicer stara navada naših politikov, a je tudi eden najbolj kritiziranih in ljudem neljubih postopkov.

Razbijanje opozicije. Kirchner je te dni imenoval za novo vladno komisarko v socialni ustanovi upokojencev PAMI Graciela Ocaña. Kljub vsem vladnim naporom, v tej ustanovi ni mogoče napraviti reda. Omenjena poslanka je znana po svoji odločnosti in poštenosti. A predsednik ima še drug namen. Ocaña pripada stranki ARI, katero vodi Elisa Carrió. Znana levičarka zadnje čase vedno bolj kritično nastopa do Kirchnerja, kateremu očita avtoritarost in pristranskost. S tem imenovanjem je predsednik zanesel globoko debato in razkol v ARI. Deli in vladaj!

AJKA IN VIŠAJ

Slovenski izrazi za <@> in <#> v informacijski tehnologiji

1. Z naglim razvojem informacijske tehnologije je v našem sporočanju nastala potreba po slovenskih poimenovanjih za znamenja @ (v elektronskih naslovih) in # (na tipkovnicah prenosnih telefonov). Doslej sta se v teh vlogah najbolj uveljavili besedi afna in lojtra, vendar pri tem ne gre za nemotečo terminologizacijo; izhodiščna slogovna zaznamovanost omenjenih besed je v jezikovni zavesti številnih Slovencev tako močna, da kljub njuni desetletni rabi v novih vlogah ni zbledela. Pojav je sicer izredno hitro prestopil meje strokovno specializiranih matematičnih okolij (računalništvo, telekomunikacije ipd.) ter s pogostno rabo v najširših krogih uporabnikov in delnim generacijskim poudarkom izgubil žargonsko barvo in se približal pogovorni vrednosti s slengovskim odtokom, očitno pa ne more doseči popolne nevtralnosti.

Od ljudi, ki jih sedanje stanje moti, je znova in znova slišati pobude (doslej neorganizirane in neuskaljene), naj se za javno sporočanje v knjižnem jeziku predlagajo in vpeljejo izrazi, ki s svojo konotacijo ne bodo zbujali slogovnega nelagodja. Kljub deloma drugačnemu jezikovnemu občutku posameznikov (posebno iz mlajše generacije) bi torej težko trdili, da je zadeva zaradi desetletnega spontanega razvoja že najustrežneje urejena in dokončno ustaljena ter da bi bil vsakršen poskus načrtnega izraznega preurejanja na tem področju za nemoteno sporazumevanje popolnoma nepotreben oziroma prepozen, gotovo obsojen na neuspeh.

2. Kot zamenjava za besedo afna so bili doslej v tej rabi evidentirani izrazi pri, ad, znak, polžek, ajka, za besedo lojtra pa izrazi lestev, lestvica, višaj, mreža, plot. Po razčlembi in primerjavi lastnosti teh besed na pomenski, slovnični, izrazni in (deloma) pragmatični ravni menimo, da bi bila v prvem primeru najustrežnejša rešitev ajka, v drugem primeru pa višaj.

Utemeljitev:

Ajka <@> je popolnoma nova, slogovno še neobremenjena slovenska beseda; kolikor je opazna zaradi svoje novosti, je to skladno z novostjo pojava, ki ga želimo poimenovati (znamenje @ je bilo v slovenskih besedilih pred razmahom elektronske pošte neznano); njena razumljivost je kljub novosti lahka zaradi razvidne besedotvorne sestave in jasne pomenske motivacije (ime črke a kot izhodišče poimenovanja za njeno likovno stilizacijo @); izgovorno in slovnično je beseda ajka neproblematična (pregibnost, nadaljnje besedotvorne možnosti), slušno pa zadosti izrazita, tako da bi se lahko hitro prijela.

Višaj <#> je v slovenščini utrjen izraz glasbene stroke, vsem znan že iz osnovne šole (samo znamenje # se uporablja tudi v jezikoslovju, vendar tam ni poimenovano s posebnim izrazom); izgovorno in slovnično je neproblematičen (pregibnost, nadaljnje besedotvorne možnosti), slušno pa zadosti izrazit; nevarnosti nesporazuma zaradi pomenskega mešanja dosedanje in nove rabe besede višaj se ni bati, ker sta si dosedanje in novo sporazumevalno področje zadosti narazen.

3. Vsem, ki jih izraza afna in lojtra motita, torej priporočamo, naj skušajo pri svojem javnem sporočanju enotno uporabljati za poimenovanje znamenja @ besedo ajka, za poimenovanje znamenja # pa besedo višaj. Če se bo predlagana raba zadosti uveljavila, jo bodo kot normativno lahko sprejeli tudi prihodnji jezikovni priročniki, če pa bo ostala popolnoma obrobna (na ravni neodmevne pobude), bo treba čez čas v teh priročnikih pogojno (posebej za področje informacijske tehnologije) vpisati terminološko rabo besed afna in lojtra.

4. Ta izjava ne pomeni zavzemanja za počezno prepoved doslej rabljenih izrazov — je le predlog za izbiro poti do najustrežnejših možnosti v knjižni slovenščini. Uspešnost uveljavitve predloga je močno odvisna od enotnega nastopa jezikoslovcev in informatikov ter od podpore množičnih občil v prizadevanju za jezikovno kulturo kot pomemben dejavnik družbenega sporazumevanja.

Ljubljana, 27. 11. 2003

SLOVENCİ V ARGENTINI

SAN MARTIN

Božični koncert mešanega in otroškega pevskega zbora

Nedelja, 14. decembra zvečer. V kapeli zavoda Presvetega Srca Jezusovega, kjer imamo Sanmartinčani že desetletja redno ob nedeljah slovensko mašo, je bil na sporedu vsakoletni že tradicionalni božični koncert pod vodstvom Lučke Marinček Kastelic.

Oltar ves v rožah, na levi božično drevesce, na desni pa veliko belo platno, kjer se je slika za sliko odvijala večno lepa božična skrivnost, rojstvo našega Zveličarja.

V popolni tišini se je na platnu prikazalo angelovo oznanjenje Devici Mariji in iz kora ji je zadonel prelep pozdrav, Schubertova „Ave Maria“, ki je stalen uvod vseh sanmartinskih božičnic.

Nato sta se razvrstila pred oltarjem oba zbora: mešani in otroški. Najprej so otroci ob spremljavi kitar (Toni Podržaj in Tomaž Kastelic) ljubko zapeli „La dulce espera“ (Néstor Gallegos). Takoj nato pa je zbor sledil s priljubljenim Močnikovo „Sveti Jožef in Marija“; ob spremljavi prečne flaute (Silvi Žnidar) je del zbora odpel renesančni motet „Dadme albricias Hijos de Eva“. Ni še izzvenela zadnja nota, ko je mogočno zadonela iz celega zbora ena izmed naših najbolj radostnih božičnih pesmi „Raduj, človek moj“ in takoj nato nežna „Pastirci ne spite“, obe od Leopolda Cveka. Kot solista sta nastopila Marjeta Gerkman Žagar in Tone Podržaj.

„Tam daleč v jasliah“ (Stuart Johnen) opeva težko pot Marije in Jožefa v Betlehem in končno se je na platnu prikazalo Božje Dete in zbor ga je pozdravil z „O slava, o slava“ (Gloria, gloria) - (A. Vavken). „Mesto Betlehem počiva“ je izzvenelo milo in prisrčno.

Sedaj je prišla vrsta na otroški zbor: „Villancico para ti“, „Kaj se vam zdi?“, „Pero mira como beben“, „A kaj je to“ in „Ay, para navidad“. Pesmi so v raznih zasedbah instrumentalno spremljali sledeči: Julija Kaste-

lic in Kati Podržaj (viline), Marjanka Ayerbe Rant (čelo), Silvi Žnidar (prečna flauta), Saši Podržaj (klavir), Toni Kastelic, Tomi Podržaj in Marjan Boltežar (kitare). Otroške solo vložke pa so ljubko in navdušeno odpeli: Julij

Kastelic, Kamila Santana Smersu, Kati Podržaj, Marta Belec, Lucijana Dimnik, Natalija in Pablito Jerman ter Niko Žagar.

Sedaj pa so skupno, mešani zbor in otroci, zapeli znano argentinsko „Navidad 2000“, nato pa angleško „HAPPY CHRISTMAS“ (J. Lennon, Y. Ono). Kot nekaki konec temu delo pa so vsi skupaj zapeli mogočno Beethovnovo „Himna veselju“.

Po burnih aplavzih, ki so sledili vsakemu izvajanju, so v kapeli pogasile luči in zbor se je pred oltarjem razmaknil na dvoje ter mrmraje pričel intonirati našo najbolj priljubljeno božično pesem, „Sveta noč“. Po sredi cerkve so se počasi pomikali proti oltarju trije angeljčki (Belén in Marina Bidone Voršič ter Nevenka Voršič) Za njimi sta prišla sv. Jožef in Marija z Detetom v naročju (Beti Petkovšek Mavrič in Miloš Mavrič z njunim lastnim detetom). Sledili so jima pastirci: Tomi Leber, Dani in Martin Jerman, Niko in Luka Škulj in Adrijan Mavrič. Razvrstili so se v žive jaslice, v veselje in začudenje mlajših in ganjenost vseh starejših navzočih. Sedaj pa je „Sveta noč“ izzvenela z besedilom in sicer v različnih jezikih, v izvedbi družinskih članov obeh zborov. Pet članovo družine Toneta Podržaja jo je odpelo po nemško, pet Petkovškovih po slovensko, Marjeta Gerkman Žagar z svojima otrokoma po angleško in končno Janez Filipič in njegovi sedemletni trojčki po špansko. Skoraj spontano se je vsa publika, med katero je bilo veliko šolskih sester in argentinskih prijateljev, pridružila petju druge kitice po kasteljansko.

„Žive jaslice“ so se zopet

ob mrmrajočem petju melodije svete noči počasi odmaknile od oltarja, zbor se je združil in Lučka je s krenjo povabila vse navzoče, da se pridružijo in po slovensko zapojejo drugo kitico te prelepe božične pesmi in s tem je bil zaključen božični koncert. Burni aplavzi, solze v očeh, v srcih pa radost in hvaležnost. In verjetno bi pevci še dodali kakšno pesem, pa so se publika in sestre zgrnili pred oltar in obkročili pevce in pevčke in objemanja in ganjenja in končno veselja nad tem tako doživetem božičnem koncertu ni bilo ne konca ne kraja.

Omeniti je treba, da je program oblikovala Gabrijela Petkovšek López na podlagi risbic, ki so jih šolski otroci narisali prav za to priliko. Diapozitive in zvok sta imela na skrbi Marjan in Andrej Belec. Žive jaslice je pripravila naša neumorna in požrtvovalna Monika Zupanc Filipič, ki je prav tako s svojo sestro Magdo Zupanc Petkovšek pripravila vso povezavo, Sonja Petkovšek in Marjan Boltežar pa sta opravila to delo.

Zahvala pa gre tudi staršem, ki so svoje otroke požrtvovalno vodili k vajah in na katerikoli drug način pomagali pri tem koncertu.

Seveda ne bi bilo tega uspeha, če nam ne bi priskočila na pomoč pri orglah vedno pripravljena in nam naklonjena Anka Savelli Gaser.

In na koncu, čeprav ne nazadnje, še besede o Lučki, to je naši Lučki Marinček Kastelic, zborovodkinji obeh zborov. Njena izredna nadarjenost, potrpljenje in navdušenost, ki ji kar žari iz obraza, kadar dirigira, so dosegle, da je bil ta božični koncert tako ubran, ganljiv in prisrčen, kakor ga še nismo doživeli v našem okolišu.

Razšli smo se na svoje domove predugačeni, polni veselja, miru in ljubezni, v upanju, da bomo z novorojenim Detetom lažje prenašali v novem letu 2004 naše vsakdanje težave, ki nas danes tako obremenjujejo in nam grenijo življenje.

MSB

Taborjenje mladenk in mladcev

V četrtek, 19. decembra, smo imeli mladci in mladenke iz vseh domov taborjenje na Oblakovi domačiji. Bili smo tam kar tri dni ter dve noči.

Ko smo bili že vsi zbrani in ker nas je bilo precej, kar 54, smo se razdelili v štiri skupine: v belo, modro, zeleno in rdečo. Vsaka od teh skupin si je potem postavila svoj šotor.

rabili za nočne igre. Če me kdo vpraša, kakšne igre so to, mu povem, da so tiste, ki se igrajo ponoči. Kaj drugega pa, Watson? Res je, da so nas voditelji podili spat, a družba je bila tako razigrana, da nam spanja ni bilo mar; na koncu koncev smo pa le zaspali.

Naslednjega dne smo vstali ob petih zjutraj, ne da bi nas kdo budili, saj so

Potem ko so šotori že trdno stali, se je zabava nadaljevala z raznovrstnimi igrami, pa tudi s pogovori o resnih, manj resnih in vsakdanjih temah, s klepetanjem pred jedjo, med jedjo in po jedi. Smeha in dobre volje je bilo na pretek, da nam je dan kar prehitro minil.

Ko se je znočilo, je bilo seveda treba iti k večerji. Po njej pa smo spancu priškrtnili kar nekaj ur in jih upo-

„oni“ (voditelji) še kar lepo spali. Ko so že vstali, so bili precej slabe volje in so se hudovali nad tistimi (teh je bilo veliko in jaz sem bila med njimi), ki so počivali samo tri ure. Še večjo jezo pa bi radi stresli na tiste vzdržneže (se pravi: ki so budno vzdržali), ki so vso noč prekvartali, preklepetali in, recimo takó, presmetali. Zaradi takega velikega

Nad. na 6. str.

ŽENA IN NJEN SVET

Družinski utripi

„Ura je sedem. Vstanite! Še pet minut. Dobro jutro! Kaj boste pili: čaj, kavo ali pomarančni sok? Pohiti! Imate vse pripravljeno? Tebe ljubim, Stvarnik moj... Srečno pri matematiki! Kako je bilo v šoli? Že zopet makaroni? Blagoslovi, Gospod, nas in te darove... Danes imam še risanje. Mi lahko kupiš lepilo in barvaste krede? Sošolec me je povabil na rojstni dan. Lahko grem? Papiiiiiir! Lahko gledam televizijo? Mi lahko zlikaš srajco? Kdo nas pride iskat v Dom? Do kdaj imate odbojko? Kdo bo pripravil mizo? O, Jezus, blagoslovi me... Umij si zobe! Lahko noč! Me lahko jutri zbudiš ob pol sedmih?“

„Kakšno blebetanje!“ se lahko upravičeno hudujete bralci. „Kdor piše, mora misliti“, nam je modro svetoval bralec v Pismu bralcev. Le kakšno zvezo imajo vse gornje povedi? Vrstijo se vzključni, vprašalni in povedni stavki. Na prvi pogled ne najdemo med njimi pravega smisla. Morda pa se skriva v njih kaj skupnega.

Preberimo še enkrat prvi odstavek. Ali vam niso te povedi malce znane? Ali jih ne slišite tudi v vaših družinah? No, pa smo prišli de skupnega imenvalca. Gornje povedi nastajajo v krogu družine: naše in vaše. Včasih jih dopolnjuje še vrsta prijaznih besed, med katerimi naj ne bi izostajali: prosim in hvala! Zgodi se pa tudi, da

se v te povedi nehote vrine kaka beseda, ki jo prepoveduje bonton.

Torej bi lahko navedene povedi povezali celo v besedilo, katerega bi naslovili Družinski utripi. To so sporočila, s katerimi ubesedujemo vse, kar doživljamo v družini.

Kaj je sporočilo? „Kar se o določeni stvari sporoči“, piše v slovarju. Sporočiti pomeni narediti, da kdo kaj izve, se s čim seznanji. Tako v družinah sporočamo (komuniciramo je v modi v Sloveniji) od jutra do večera, vsak dan. O čem sporočamo? Vrnimo se k prvemu odstavku.

Prvo, morda ne preveč zaželeno sporočilo, je jutranje bujenje. Kdo ima v vaši družini to nalogo? V naši družini sem jaz budilka. Z nežnim šepetom naznamim vsakemu članu, da se začneja nov dan in da je treba prekiniti sladko spanje. Seveda imajo naslovniki tega sporočila precej različne odgovore. In tako se počasi tudi ljubeč pozdrav spremeni v glasni klic, ko se kavalci ure vse hitreje vrtijo in se vsem začne muditi. Prvo skupno srečanje ob mizi je zajtrk. Med šolskim letom poteka hitro, med počitnicami bolj umirjeno in bolj zgovorno. A vsako jutro začnemo z mislijo na Boga, se mu zahvalimo za noč in priporočimo za spremljanje v vsem. Kratka a nepogrešljiva sporočila so pozdravi. Razlikujejo se glede na starost družinskih članov

in na dnevni čas. Jutranji pozdrav je bolj podoben momljanju, ki pa počasi dobiva pravo obliko, kot nam jo narekuje bonton. Znova se družina sreča pri mizi za kosilo. To srečanje je pogojeno od delovnih in šolskih obveznosti. Veliko si sporočamo med obedom in se včasih kar kregamo, da pridemo do besede. Popoldanske dejavnosti zahtevajo tudi pozornost družine, od nakupa malenkosti pa do važnejših opravil. Vmes pa kdaj pa kdaj zaslišimo tudi brezupen klic: Papiiiiiir! Pa ne tisti šolski črtasti ali karirasti, tudi ne bel računalniški. Prošnja gre za tistega, ki ga uporabljamo za zahrbtno namene in ki ga zadnji uporabnik redkokdaj nadomesti z novim.

Tako si sledijo družinska sporočila, v katero so zajeti družinski utripi. Z njimi izražamo veselje, želje, prošnje, pomoč, nejevoljo, žalost, odpuščanje. Namesto besed so včasih primernejši molk, pogled, nasmeh, objem.

Družinski utripi se glasi to zaglavje. V njem bomo poročali, kako utripa srce naših družin. Vsak mesec se bomo dotaknili določenega vidika družinskega življenja. Pisale bomo žene in matere, saj pišemo pod rubriko Žena in njen svet. Ni pa to zganjanje nikakršnega feminizma, ampak le priložnost, da se približamo, spoznamo in delimo svoja izkustva o družinskih utripih. Če vas kdaj iznenadi telefonski klic ali vam na kakšni prireditvi podtaknemo listek z vprašanjem, naj se ne poviša vaš srčni utrip. Srčna hvala že vnaprej za sodelovanje!

Vera Breznikar Podržaj

Za vroče dni

Decembar je bil kar prijeten. Z novim letom pa je pritisnila tipična argentinska vročina, dopolnjena z buenosaireško vlago, ki nam večkrat pokvari apetit. V tem podnebnju so najbolj prilične (in prijetne) razne sveže solate, ki se priležejo vročini in - okusu. Pavla Škraba nam je posredovala nekaj zanimivih receptov za te vroče dni.

ARGENTINSKA SOLATA

Skuhaj tri krompirje in prav toliko zelene (apio). Kuhamo zeleno in krompir olupimo in zrežimo na drobne kocke. Ohlajenemu pridemo dve žlici nakockanih gob in dve surovi nakockani banani. Pokapljam z malo limone in postreži.

PARADIŽNIKOVA SOLATA

Dobro zrele a še trde paradižnike polij z vrelo vodo, takoj odcedi in olupimo.

Zreži jih na kolesca ter polagaj v stekleno skledo. Vsako plast potresi s čebulo, zrezano na kolesca in pokapljam z limono in raznimi začimbami po okusu ter postreži.

MESNA SOLATA

Ostanke pečenke ali kuhanega mesa zreži na tanke rezine in polij z vinskim kisom; dodaj po okusu še soli in popra. Zreži na kocke kuhano olupljeno zeleno, kuhan olupljen krompir in jabolka ter tanko nalistaj čebulo in kumarice.

Prideni nekoliko olja in kisa, zmešaj, naloži v solatno skledo ter potresi s seseklanim peteršiljem ter postreži.

PARADIŽNIK, PAPRIKA IN ČEBULA

Enako količino paradižnika, paprike in čebule narežemo na tanke rezine in dušimo. Dodamo malo soli. Ko zelenjava dobro upade, jo naložimo v kozarec, dolijemo toliko prevrete slane vode, da je zelenjava pokrita. Pasteuriziramo 80 minut pri 100° C.

Uporabimo kot dodatek za rižote, omake, juhe itd.

Tudi v Sloveniji imajo petarde

Policisti Policijske uprave Maribor so minuli teden opravili hišno preiskavo pri 40-letnem Mariborčanu in mu zasegli približno 92.700 petard in več pirotehničnih kompletov. Med hišno preiskavo je na dvorišče stanovanjske hiše pripeljalo kombinirano vozilo, v katerem je 37-letni voznik iz okolice Maribora prevažal

2450 petard. Tudi te so policisti zasegli.

Mariborski policisti nadaljujejo z zbiranjem obvestil, zoper osumljence pa bo podana kazenska ovadba zaradi suma tihotapstva in davčne zatajitve.

Zaradi kršitve zakona o eksplozivih osumljence čaka tudi obisk pri sodniku za prekrške.

ŠLOMŠKOV DOM

RAZSTAVA IN DRUŽABNI VEČER

Po premieri otroške igre Kirkinčo Tinčo v soboto 29. novembra je odbor staršev Slomškove šole pripravil v Domu razstavo ročnih del. Razstavljali so v glavnem starši učencev, pridružili pa so se še drugi navdušenci spretnih rok. Razstava je obsegala pestro vrsto izdelkov kot okraski, praktični predmeti iz različnih snovi in jestvine. Poudarek je bil na originalnosti izdelka in tako je bilo kaj videti. Ročno delo je prehajalo iz „konjička“ v umetno obrt in izdelavo za pridobitne namene. Razstave so se udeležili številni razstavljalci in svoje izdelke tudi ponudili v prodajo. Pokazali so, da je med nami veliko bistrega uma in spretnih rok. Koordinirala je arh. Tončka Koželnik Malalan. Prijeten pozno-pomladanski večer je vabil k pogrntjenim mizam, otroke pa na igrala na dvorišču Slomškovega doma. Za številne udeležence je bila pripravljena ponudba iz piz-

zerije (nad 60 velikih pizz) in pijača iz domače zaloge. S tem slavljem je odbor staršev Slomškove šole dal priznanje vsem številnim sodelavcem pri izvedbi otroške igre.

PRIKAZ DEL PATRA RUPNIKA

V nedeljo 7. decembra je arh. Ivan Kogovšek ponovil v Domu predstavitev mozaikov patra Marka Rupnika, kakor je to že pripravil za Slovensko kulturno akcijo. Jezuit p. Marko Rupnik je s Slovenci v Argentini kar precej povezan, bil je tu na obisku, saj ima med nami zelo veliko sorodstvo. Za svoje umetniške dosežke je prejel tudi Prešernovo nagrado Republike Slovenije. Najbolj je postal znan z orjaškim delom mozaične obloge velike papeževe zasebne kapele Odrašenikove matere. Diapozitivni in besedni prikaz je skušal predstaviti te mozaike, mogočnost dela pa se občuti šele z osebnim doživetjem, kar so potrdili tudi tisti od navzo-

čih, ki so imeli priložnost obiskati rimsko kapele.

BOŽIČNICA

V nedeljo, 28. decembra je odbor Doma pripravil za svoje člane in prijatelje zunanje slavje praznika: božičnico. Po nedeljski maši je najprej podpredsednica Doma prof. Neda Vesel Dolenc z izbranimi prazničnimi mislimi pripravila božično vzdušje in uvedla v doživljanje božične glasbe, kakor jo je predstavila koncertna umetnica mednarodnega slovesa Bernarda Fink Inzko, ki se je mudila te dni doma. Podala je tri dela iz svetovne glasbene zakladnice s slovenskim besedilom: Danes je rojen Zveličar, Glej, čudo se godi in Zvezde gorijo. Za sklep pa je povabila vse navzoče, da so skupno zapeli domačo Rajske strune. Na orgle je spremljala prof. Andrejka Selan Vombergar. Rojaki so z navdušenjem sprejeli božični dar Bernarde, ki se rada vrača v domači kraj, k staršem in sorodnikom, rada pa obišče tudi Slomškov dom, kjer je preživela otroška in mladostna leta. Predsednik Doma cont. Gregor Hribar se je zahvalil glasbenicami in jima izročil spominsko darilo.

V gostinskih prostorih je bila pripravljena bogato okrašena in obložena božič-

na miza in vabila vse navzoče k prijateljskemu srečanju. Pogostitev so pripravile gospe iz odseka ZSMŽ in ostale žene iz Slomškovega doma.

SILVESTROVANJE

Prijeten poletni večer je kar vabil na silvestrovanje v Dom. Prostoren vrt z igrišči in igrali so zasedli številni otroci, praznična omizja pa so nudila obiskovalcem večerjo z žara in ostale dobrote iz kuhinje. Ko so se iztekale zadnje sekunde starega leta, je zažarelo nebo od bengaličnega ognja, kozarci pa so se dvignili z vzajemno željo, da bi bilo dobrohotno leto 2004.

J.T.

Pogovor z Marijo Breclj

TO DREVO JE NA TUJEM ZRASLO

Ohranjanje slovenske zavednosti, pa tudi ustvarjalnost Slovencev v Argentini je že marsikoga navdušila, da se ji je posvetil študijsko, publicistično ali v slikah, s filmom. Nekaterim se je - po naši presoji - delo ponesrečilo, drugi pa so znali ujeti „slovensko valovno dolžino v Argentini“.

Med te lahko prištejemo snemalno ekipo deželne tržaške televizije RAI. Vodila jo je Marija Breclj. Poslušala in po filmala je dolgo vrsto oseb in dogodkov, ki jih je srečala in doživljala v mesecu marcu. Vse to je več mesecev usklajevala in sestavila enourni program z zgornjim naslovom. Za praznik vseh svetih so ga lahko videli na Tržaškem. O svojem delu nam je takole odgovarjala:

Ker Slovenci v Argentini ne bodo videli tvojih posnetkov, te prosim, če nam na kratko poveš, kako ti je uspelo to delo.

O svojem delu sama težko sodim, saj je seveda moje gledanje nanj subjektivno. Rada pa bi v nekaj besedah opisala, kaj sem sploh skušala prikazati v svojem dokumentarcu, za katerega sem izbrala naslov TO DREVO JE NA TUJEM

Že v uredništvu si si zarisala nek načrt, kaj in kako bi izpeljala ta projekt. V koliko si ga izpolnila?

Rdeča nit, okrog katere se odvija dogajanje, je selitev družine Batagelj Jereb v Slovenijo. V tem smislu sem zato posnela izjave nekaterih članov družine in tudi drugih, ki so to odločitev komentirali. Ta del je - seveda vedno po mojem - precej zadovoljiv. Prikaz

slovenske argentinske stvarnosti je marsikje nepopoln, saj je ta tako bogata in razvejana, da sem se nekaterih tem, kot je npr. gospodarska stvarnost, le dotaknila. Verjetno pa je najbolj pomanjkljiv oris velike vloge, ki jo imajo v življenju skupnosti slovenski duhovniki in na splošno Cerkev. Glede posnetkov pa mi je žal zmanjkalo zunanjih kadrov, saj me je sla po govorjenih posegih nekako zavedla.

Si že dobila kaj odmevov na to oddajo?

Odmevov je bilo veliko in moram reči, da so bili v glavnem vsi zelo pozitivni. Že v fazi montaže se je npr. tehnik čudil izredno bogatemu izrazoslovju vseh intervjuvancev, ki so govorili slovensko bolj od marsikaterega našega „zamejca“. Večina ljudi pri nas sploh ne pozna vaše stvarnosti in vtis, ki so ga dobili iz dokumentarca, je vsekakor impozanten: zaznali so t.i. „argentinski kulturni čudež“. Marsikdo me je vprašal, kdaj bomo oddajo ponovili, številni pa so tudi predlagali, da bi jo posredovali slovenski nacionalni televiziji. Zanimivo pa bi bilo izvedeti, kaj mislijo o njej protagonisti, saj so imeli vsaj nekateri člani družine Batagelj Jereb možnost, da so videli sad mojega dela. (Res, videli smo ga. Zavedajoč se koliko dela je potrebnega zanj in da je v njem verno predstavljeno mnenje intervjuvancev - brez kakih neprimernih ali žaljivih vložkov - smo lahko ne samo zadovoljni in navdušeni nad njim, pač pa tudi hvaležni! - Op. GB)

Si zadovoljna s tem tvojim „otrokom“? Kaj ti je najbolj všeč ali kaj se ti je najbolj posrečilo?

Osebnost sem precej zadovoljna, čeprav so - kot rečeno - nekatere stvari precej nedorečene in bi lahko še kaj popravila ali dodala. V danih pogojih - in tu mislim tudi na svoje znanje in poznanje slovenske argentinske stvarnosti - pa je stvar kolikortoliko uspela. Naj še omenim, da sem poleg dokumentarca, o katerem je bil doslej govor, posnela še 6 krajših „Pozdravov iz Argentine“. V njih sem predstavila stvarnost društva Triglav, delo slikarja Marijana Gruma, ob-

delavo keramike v slovenskem mendoškem podjetju, pričevanje potomke beneških Slovencev iz San Martin de Mendoza in delo gospoda Carlosa Bizaja iz Parana. Pa še en „sad“ sem prinesla iz Argentine in sicer posnetek pričevanja „primorskega padalca“ Venceslava Ferjančiča, ki bo vključen v dokumentarni film o tragični usodi te skupine zavednih Slovencev ob koncu vojne.

Po obisku si lahko ovrednotila obdelane teme in posnetke. Se ti zdi, da si jih izčrpala? Ali pa je ostalo kaj, kar bi želela posneti v kako prihodnji priliki? Na primer?

Že iz povedanega izhaja, da je moje delo v marsičem nepopolno, oziroma, da skuša v gledalcih z orisom tematike vzbuditi zanimanje za vašo stvarnost. Glede tega je namreč - tudi zaradi dolgoletnega „zaukazanega“ molka - znanje izredno pomanjkljivo. Morda je čas, da bi se zavedli, da smo vsi udi istega narodnega telesa in da je usoda vsakega člana pomembna za usodo celotnega naroda. O kakih prihodnjih prilikah bi v tem trenutku ne premišljevala, sicer pa... človek obrača, Bog obrne!

Ob koncu bi rada izrabila priliko, ki mi jo dajete s tem intervjujem, da bi se zahvalila najprej seveda Miriam Jereb, Gregorju Batagelju in Marjani Batagelj za potrpežljivost, nato Klemenčičevim fantom (in seveda tudi Maruški in Frenku) za odlično gostoljubnost, pa še vsem, ki so privolili v snemanje. Velik „hvala“ kličem Marku Vombergarju, ki mi je dejansko omogočil, da sem opravila svoje delo.

GB

NOVICE IZ SLOVENIJE

POKI IN POSLEDICE

Poki in bliskanje so eden značilnih spremljevalcev prazničnega obdobja pred novim letom. V ljubljanskem Kliničnem centru so oskrbeli 74 poškodovancev. Zdravniško pomoč zaradi poškodb, nastalih med uporabo pirotehničnih sredstev, sta poiskali tudi dve osebi z območja Slovenskih Konjic.

BLAGOSLOV KONJ

Laški odbor za etno dejavnost Možnar, tamkajšnje turistično društvo ter domači in okoliški rejci konj so 26. decembra, na Štefanovo, pripravili šesto žegnanje konj, podobne prireditve pa so potekale tudi drugod po Sloveniji, med drugimi tudi na ljubljanskem Rožniku. V zadnjih letih je šega blagoslavljanja konj na Štefanovo, ki ima simbolni pomen zdravlja pri živalih, lepega ravnanja z njimi in podobno, znova zaživela. Sveti Štefan je sicer zavetnik konj in živine nasploh.

MANJŠA ZAMUDA

Povprečna zamuda pri plačevanju v Sloveniji se je v letošnjih prvih enajstih mesecih v primerjavi z enakim obdobjem lani znižala s 30 na 28 dni. Slovenske družbe so v mesecu novembru plačevale s povprečno zamudo 26 dni, kar je šest dni manj kot v novembru lani in celo 11 dni manj kot v novembru 2001.

NIŽJA INFLACIJA

Lanska inflacija je bila najnižja v zadnjih nekaj letih: pred tremi leti je znašala še 8,9 odstotka, leta 2001 je padla na sedem odstotkov, leta 2002 se je znova nekoliko dvignila na 7,2 odstotka, preteklega decembra pa so bile cene življenjskih potrebščin glede na poprejšnji december višje „le“ še za 4,6 odstotka. K temu je po ugotovitvah državnega statističnega urada nedvomno prispevala podpovprečna rast cen hrane in brezalkoholnih pijač ter goriv in energije, torej v skupinah, ki sta običajno pomembna elementa oz. generatorja inflacije. V mesecu decembru je inflacija znašala 0,1 odstotka, razmeroma skromno decembrsko povišanje cen življenjskih potrebščin - drugo najnižje letos - pa je v pretežni meri posledica številnih prednovoletnih popustov.

PO SVETU

HUD POTRES V IRANU

Jugovzhod Irana je na štefanovo zgodaj zjutraj prizadel uničujoč potres z močjo 6,6 stopnje po Richterjevi lestvici, ki je po zadnjih podatkih zahteval 35.000 mrtvih in najmanj 30.000 ranjenih. Potresni sunek je najbolj prizadel zgodovinsko mesto Bam v provinci Kerman, kjer je uničenih kar 70 odstotkov hiš. Mesto leži približno 1000 kilometrov jugovzhodno od iranske prestolnice Teheran in je štel 90.000 prebivalcev. Izpod ruševin so kot zadnjo po

dobrem tednu po potresu rešili 97-letno žensko. Oblasti skušajo predvsem evakuirati ranjence s prizadetega območja, saj je potres uničil tudi tamkajšnje bolnišnice, ranjencem pa grozi še mraz. Iran je sicer takoj pozval k mednarodni pomoči, na kar so se odzvale številne države. Tudi slovenska vlada je sprejela sklep o takojšnji napotitvi humanitarne pomoči v višini 21 milijonov tolarjev, k njej pa je pozval tudi Rdeči križ Slovenije, pa tudi Mednarodni odbor Rdečega križa in Unicef.

SLOVENCİ IN ŠPORT

DOBER ZAČETEK

Plavalec ljubljanske Ilirije Blaž Medvešek nadaljuje serijo uspehov na 200 metrov hrbtno. Na 21. pokalu mesta San Sebastian v Španiji je v tej disciplini z 1:54,45 prepričljivo osvojil prvo mesto, dosegel najboljši izid mitinga ter pobral tudi prvo nagrado v višini 1.500 evrov. Tudi Peter Mankoč je z 1:58,16 zmagal na 200 metrov mešano.

NA DOMAČEM SNEGU

Tina Maze je prepričljivo zmagala v slalomu FIS na Starrem Vrh nad Škofjo Loko, saj je bila najhitrejša na obeh progah. Druga je bila Petra Robnik, tretja pa Maša Redenšek. V deževnem vremenu je na tekmi, ki jo je pripravil SK Alpe-tour, nastopilo 62 smučark. - Vesna Fabjan pri članicah in Vasja Rupnik pri članih sta državna prvaka v šprintu v smučarskem teku. Fabjanova je v finalu na Pokljuki prehitela Barbaro Jezeršek in Majo Benedičič, četrta pa je bila Brigita Belšak. V moški konkurenci je Rupnik prehitel Nejca Brodarja na drugem in Mateja Jakšo na tretjem mestu.

...PA TUDI NA TUJEM

Norvežan Sigurd Pettersen je prepričljivi zmagovalec prve tekme novoletne turnee smučarskih skakalcev v Oberstdorfu. Od Slovencev sta se izkazala Rok Benkovič in Peter Žonta. Prvi je zasedel šesto mesto, kar je najboljša slovenska uvrstitev v letošnji zimi in Benkovičev dosežek kariere, drugi pa 11. mesto.

SLOVENIJA MOJA DEŽELA

Diktatura in pritisk

Takoj po osvojitvi oblasti je komunistična vlada pričela z raznimi procesi, v katerih je bilo obsojenih na smrt veliko komunističnih nasprotnikov. Na smrt so bili obsojeni nemški poveljnik Rösener, general Rupnik, pisatelj Narte Velikonja in politik Nagode, ki je poskušal uvesti demokratično opozicijo. Tudi so bili usmrčeni domobranski poveljniki, ki so jih Nemci zaprli v Dachau. Škof Gregorij Rožman je bil v odsotnosti obsojen na 18 let ječe. Druge so obsodili na krajše kazni, samo da so jim lahko zaplenili premoženje. Posebno pozornost so pokazali do Cerkve. Skoraj polovico duhovnikov je bilo obsojenih v prvih letih na zaporne kazni, npr. poznejši nadškof dr. Jože Pogačnik je bil zaprt 8 let, Franc Sodja nekaj let, itd. Generalnega vikarja in pomožnega škofa Vovka so zasliševali cele noči, končno so ga v Novem mestu polili z bencinom in zažgali. Zanimivo je bilo, ker so zapirali tudi medvojne pristaše OF. Zasegli so cerkveno premoženje in tudi cerkve, npr. Sv. Jožefa (jezuiti so bili izgnani v grad Bogenšperk), in druge. Ne-

kaj časa je bil še dovoljen verouk v šolah kot neobvezen predmet, končno je bil v celoti vržen iz šol. Tudi teološka fakulteta je nekaj let delovala v sklopu univerze, končno je bila izločena. Kmalu je bil prepovedan škofijski list Oznani-lo. Poskušali so doseči shizmo, toda Cerkev je ostala trdna in niso dosegli ničesar.

Ob koncu vojne je zbežalo iz države skoraj pol semeniščnikov, ki so dobili teološko fakulteto v tujini, v Avstriji, Italiji in končno v Argentini.

Čudna usoda je doletela katoliške člane SAZU, Slovenske akademije znanosti in umetnosti, ko sta bila brez razlage izključena svetovno znani jurist dr. Leonid Pitamic in teolog Aleš Ušeničnik.

V osebna stanovanja so naselili partizane in partizanke.

V šole so vpeljali dialektični materializem in zgodovino NOB, v boljše šole so sprejeli le njihove pristaše (moja sestra npr. ni bila sprejeta na klasično gimnazijo, mene so hoteli v osmem letniku zapreti in mi dali vedeti, da ne bom mogel na univerzo, itd. t.d.)

PISALI SMO PRED 50 LETI

DR. IVAN AHČIN: SOCIOLOGIJA

Ko smo odhajali v emigracijo, smo ponesli s seboj lepo tradicijo v socialnem delu. Družabna pravda nam priča o tem. Ta knjiga dr. Ahčina pa postavlja to delo na trdno osnovo. Najprej avtor navaja osnovne pojme o sociologiji, o njeni zgodovini in o sedanji usmeritvi. Nato razlaga osnove krščanske sociologije, o vlogi človeka v družbenem redu, o pomenu družbe, ter končuje s poglavjem o pravičnosti.

Da bo to delo res lahko moglo iziti, iskreno priporočamo, da bi si jo vsakdo omislil.

KEGLJIŠČE NA PRISTAVI ODPRTO

Slovensko zemljišče na Pristavi je v zadnjih dneh dobilo še kegljišče. Oskrbel ga je Slovenski kegljaški klub pod predsedstvom Alojzija Sedeja. Zgrajeno je v skladu s predpisi. Slovesno je bilo odprto na Štefanovo. Po ostru in zanimivi borbi je dobil prvo mesto Franc Vester, drugo mesto je pripadlo Francu Jančarju, tretje mesto pa dr. Zorcu iz San Martina.

Redno kegljanje je sedaj vsako soboto popoldne in zvečer ter vse nedelje in praznike. Sedaj je na Pristavi urejeno še balinanje.

TOMBOLA SLOV. MISIJSKE ZVEZE

V prostorih župnišča v San Justu je bila v nedeljo III. misijonska tombola. Lepi dobitki so privabili veliko število rojakov. Glavni dobitki so bili šivalni stroj, kolo in radio-kombinado.

ESLOVENIA, MI TIERRA

El partido de los socialdemócratas

Este partido completó el panorama político esloveno. La influencia del socialismo en Austria iba creciendo, principalmente a finales del siglo XIX en las ciudades, como por ejemplo en Viena, donde había muchos obreros. Como había tendencias nacionalistas dentro del partido, se hacía necesaria una reestructuración. Para ello decidieron los socialdemócratas austríacos fundar partidos socialistas para las distintas nacionalidades. De esta manera surgió en agosto de 1896 el partido socialdemocrático yugoeslavo. En un principio se pensó que ejercería su influencia sobre todas las regiones del imperio austrohúngaro donde habitaban los eslavos del sur. Pero no fue así. Su accionar se limitó a Eslovenia y, en parte, a Istria y a Reka. No llegó a Croacia ni tampoco a Dalmacia. Etbin Kristan fue el dirigente del partido esloveno. El periódico que editaban se llamaba Bandera roja y más tarde Aurora. La sede se encontraba en Ljubljana y en Trieste en cierto momento.

Como el partido se ocupaba de los obreros (no hablaba del problema de los campesinos), oscilaba entre el internacionalismo y el nacionalismo.

En las elecciones del año 1897 los socialistas obtuvieron el 12 % de los votos, que provenían, principalmente, de la región de Trieste. En los primeros años del siglo XX lograron el 7% de los votos.

El partido apoyó las huelgas de los años 1897, 1900 y 1901, que tuvieron lugar en Trieste, las huelgas que en 1900 ocurrieron en Trbovlje y en la papelería Vevče de Ljubljani.

En muchos lugares, por ejemplo en Gorenjska, los obreros seguían dándole su voto de confianza al partido católico.

El partido socialista se perfiló como una organización para los obreros, en primer lugar para aquellos que trabajaban en las fábricas. Este partido no miraba con buenos ojos a los campesinos. Consideraba que eran un elemento conservador. El apego que los campesinos sentían por la tierra frenaba, según el criterio de los socialistas, el desarrollo del movimiento obrero.

OSEBNE NOVICE

Krsti. V nedeljo, 4. januarja je bil krščen v slovenski cerkvi Marije Pomagaj **Nikolaj Aleksander González Kuck**, sin Rodolfa Hernana in Lučke Tomazin. Botra sta bila Andreja Tomazin in Alejandro Pedro González Kuck. Krstil je delegat dr. Jure Rode.

Isti dan tudi v cerkvi Marije Pomagaj je bila krščena **Jana Kastelic**, hči Aleksandra in Gabrijele Irene Tomazin. Botra sta bila Damijan Tomazin in Nežka Kastelic Ribnikar. Krstil je župnik Franci Cukjati.

V soboto 27. decembra 2003, na god sv. Janeza Evangelista, je bila sprejeta v družino božjih otrok v draveljski župnijski cerkvi Kristusovega učlovečenja **Katarina Jereb**, hči Janeza in Brigitte Cerar. Krstil jo je p. Drago Lavrič, botrovala pa sta župnik Toni Burja in prof. Damjana Pintarič.

Vsem srečnim družinam naše čestitke!

Nova diplomantka. Na državni univerzi v Lomas de Zamora je lanskega decembra diplomirala **Liliana Bohinc Marolt** in prejela naslov „licenciada en fonología“.

Novi diplomantki častitamo in želimo mnogo uspehov!

Pozimi in poleti je CERRO CATEDRAL najlažje dostopna turistična točka za bariloške izletnike. Na višini 1950 m, na gorskem grebenu z nepozabnim razgledom, samo 1300 m od postaje žične železnice

**Hotel refugio
CERRO CATERAL**
Oskrbnik

Janez Flere.

stanovanje za 60 oseb. Izhodišče izletov v katedralskem pogorju, Las Princesas, katedralska jezera, Torre Principal, Slovenski zvonik itd. Do zavetišča na Lago Jakob 4 ure.

Janez Flere, Apartado 498, San Carlos de Bariloche

Svobodna Slovenija št. 2; 14. februarja 1954

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: **MILOŠ STARE** / Director: **Valentín B. Debeljak** / Proprietario: **Asociación Civil Eslovenia Unida** / Presidente: **Alojzij Rezelj** / Redacción y Administración: **RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA** / Telefon: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: **esloveniau@sinetis.com.ar / debeljak@netizen.com.ar**

Glavni urednik: **Tine Debeljak ml.** / Za Društvo ZS: **Alojzij Rezelj** / Sodelovali so še: **Tone Mizerit, Gregor Batagelj, Miriam Jereb Batagelj, Pavla Škraba, Vera B. Podržaj, Marjetka S. Boltežar, Jernej Tomazin, Milena Ahčin, Majda Maček, Marija Z. Čeč.**

Naročnina Svobodne Slovenije: za Argentino \$ 70, pri pošiljanju po pošti pa \$ 95; obmejne države Argentine 110 USA dol.; ostale države Amerike 125 USA dol.; ostale države po svetu 135 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 85 USA dol. za vse države.

Čeke: v Argentini na ime „Eslovenia Libre“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“.

Oblikovanje in tisk: **TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.** / Estados Unidos 425 - C1101AAI Buenos Aires Argentina - Tel.: 4362-7215 - Fax: 4307-1953 - E-mail: **vilko@ciudad.com.ar**

Correo Argentino Suc. 7
FRANQUEO PAGADO
 Cuenta Nº 7211
 R. Nac. de la Propiedad Intelectual Nº 881153

MALI OGLASI

TURIZEM
Bungali v Bariločah. - Bungali ILIRSKA nudijo 3-sobna stanovanja z vso opremo, vse leto po odlični ceni. Tel. **02944-441814.** E-mail: **ilirskab@bariloche.com.ar**

Letalske karte, rezerva hotelov, najem avtomobilov in izleti po svetu
 H. Yrigoyen 2742 - San Justo
 Tel. 4441-1264 / 1265

ZOBOZDRAVNIKI
Dr. Damijana Sparhakl - Zobozdravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos Mejía - Tel.: 4464-0474

ADVOKATI
Dr. Vital Ašič, Odvetnik Paraná 830, 5.nadstr. - Buenos Aires. Prijave na: Tel./faks: 4798-5153. e-mail: **estudioasic@cpac.org.ar**

DOBOVŠEK & asociados - odvjetniki. Zapuščinske zadeve. Somellera 5507, (1439) Buenos Aires. Tel/Fax: 4602-7386. E-mail: **jdbovsek@perseus.com.ar**

dr. Marjana Poznič - Odvjetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik Lavallo 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 - 15-4088-5844 - **mpoznic@sfanet.com.ar**

dr. Franc Knavs, dr. Bernard Knavs, dr. Veronika Knavs — odvjetniki - pone-deljek, torek, petek od 16. do 20. - Tucumán 1455 - 9. nadstr. "E" - Capital - Tel. in faks: 4374-7991 in 4476-0320.

dr. Lilijana Kožar, odvjetnica; Av. Corrientes 1250, 5º F, Capital. Torek in četrtek od 16. do 19. Tel.: 4382-9216

VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI
6. januarja 2004
1 EURO 236,79SIT
1 U\$S dolar 186,69SIT

Šolska počitniška kolonija

V nedeljo, 4. januarja je odpotovala v počitniški dom dr. Rudolfa Hanželiča v Kordobskih hribih letošnja šolska kolonija. Kar 63 otrok, pod skrbnim vodstvom prof. Karla Groznika in šestih spremljevalcev tam preživlja v prelepi naravi in v slovenskem in krščanskem duhu svoje počitnice.

Ta vzgojno razvedrilna dejavnost se nepretrgoma razvija že od leta 1962. Poleg izletov, kopanja in ročnih del se otroci učijo lepe slovenske pesmi, pripravijo razne nastope ter skupinske igre. Ker celotno delovanje poteka v slovenskem jeziku, je to še posebna slovenska šola in priložnost za spoznavanje otrok iz različnih naših skupin. O poteku kolonije bomo kasneje podrobno poročali.

Zedinjena Slovenija sporoča, da se bodo člani počitniške kolonije vrnili v petek, 16. januarja. Kraj in čas prihoda je v Slovenski hiši ob 8. uri zjutraj.

Naročilnica za Svobodno Slovenijo

Podpisani se naročam na tednik Svobodna Slovenija. Želim ga prejemati
 po pošti (točno napiši naslov)
 po raznašalcu (navedi kraj in skupino)

Ime in priimek:
 Ulica in št.:
 Kraj: Poštna št.:
 Provinca:..... Tel.:
 Država:

Podpis

Naročilnico izpolnite in jo pošljite: po raznašalcu vašega okraja, po faksu na tel.: +54-11-4636-2421, po elektronski pošti **esloveniau@sinectis.com.ar**

CORDOBA POČITNISKI DOM „DR. RUDOLF HANŽELIČ“

Sporoča vsem članom in prijateljem, da so cene prenočišča in kompletne prehrane za letošnjo sezono sledeče:

Odrasli: \$ 35 .- na osebo na dan.
 Otroci od 4. do 14. leta: \$ 26 .- na osebo na dan.
 Otroci do 4. leta: brezplačno.

POČITNIŠKI DOM NUDI:

- Vse sobe s privatno kopalnico.
- Posteljno perilo in brisače.
- Posebno prehrano za goste, ki bi jo imeli zdravniško predpisano.
- Brezplačen prevoz iz Capille del Monte do počitniškega doma ali obratno za goste, ki potujejo z omnibusom.
- Direct TV v skupni dvorani.

ŠTEVILNE DRUŽINE (TRI ALI VEČ OTROK) POSEBNE CENE PO DOGOVORU!!!

Več informacij in prijave: Tel/ Fax: 03548 - 494046 / 4627 - 4160
 E-mail: **tomasrant@hotmail.com**

Taborjenje...

Nad. s 3. str.
 nereda (kaosa) je bil Kačo zelo hud in je grozil, da nas bo pustil kar same in šel domov. Hvala Bogu, da se je potem umiril in je ostal z nami.. Res pa je, da smo se potem kar precej potrudili in smo bili pridni, res pridni. Bali smo se, da se ne bi res kaj takega zgodilo.
 V petek zvečer smo vsi

sedeli ob kresu, kjer smo poslušali petje naših voditeljev, potem smo zmolili večerne molitve in Kačo nas je pustil bedeti do enih zjutraj, da smo lahko v daljših razgovorih utrdili nova poznanstva in prijateljstva, s katerimi nas je obdaril prvi dan taborjenja. Tisto noč smo sli spat že bolj zgodaj, kajti bili smo resnično utrujeni. Naslednje jutro, ki je naznanjalo zadnji dan taborjenja, nas je zbudilo z novo energijo, saj smo hoteli zadnje, lepe ure pošteno izkoristiti. Vsi smo bili (kot mali otroci) srečni in veseli, ker smo dobili (kdo bi verjel) - lizike! Pa tudi rahla žalost se nas je polastila, ker se je bilo pač treba raziti in se posloviti od novih prijateljev in prijateljic. Oziroma: od prijateljic in prijateljev.
 Naj bo tukaj črna na belem zapisana naša iskrena zahvala (najprej!) prof. Karlu Grozniku in Maruči Čečevi za pripravo, vodstvo in potrpljenje, pa seveda tudi vsem ostalim voditeljem, ki so nam bili zvesto in potrpežljivo ob strani.
 Upam, da se bomo drugo leto znova srečali.

Majda Maček

VODORAVNO: 1. Orodje žanjic, 4. Mlečna maščoba, 10. Domača žival (4. sklon), 13. Urejen javni nasad, 15. Nauk o nramnosti, 16. Zvijajača, 17. Krvnika, 19. Jajčast, obel, 30. Zlitje, kloaka, 24. Prvi človek, 26. Turški častnik, 28. Plačilo, priznanje za zasluge, 31. Zeusov rojstni kraj, 33. Nelepo, 35. Mestni okraj Ljubljane, 36. Prebivalec britanskega otoka okrog Glasgowa, 37. Druga stopnja v notni lestvici, 38. Notranji organi klavne živine, 40. Prav tak, 42. Osebni zaimek, 43. Pesem hvalnica, 44. Moško ime, 46. Plod, 48. Pretepa z bičem, 50. Organ, ki izloča sok v organizem, 52. Vodna žival, 54. Pride prepozno, 56. Iz vrhnje plasti družbe, 58. Rastlinska tekočina, 59. Nobelova iznajdba, 60.. Uradni spis.

NAVPIČNO: 1. Svetovni pokal, 2. Otok v severnem delu Jadrana, 3. Vnetje, 5. Tlačimo, 6. Grška črka, 7. Osebni zaimek, 8. Če, 9. Običajen, 10. Sprememba položaja, 11. Potomec, 12. Učenje, 14. Žužkojed, ki rije po zemlji, 16. Površina, po kateri hodimo, 18. Električno nabit delec snovi, 20. Žensko ime, 21. Glavno mesto Hrvaške, 23. Rastlina, na kateri raste grozdje, 25. Sušica, tuberkuloza, 27. Koraka, hodi, 27. Barvasta vezzenina, 30- Brezverstvo, 32. Stalno bivališče, 34. Pošljem, 36. Izvržek, 39. Radij, 41. Prvi svoje vrste, 43. Svetopisemski mož, 45. Druga nota v lestvici, 47. Enota za merjenje dela, 49. Predpona za enakost, 50. Nepremično opazuje, 51. Veznik, 53. Stranski del telesa ali ladje, 55. Del organizma, 57. Ivan Tavčar.

2	3		4	5	6	7	8	9		10	11	12
		14		15					16			
17			18			19		20				
	22				23		24					25
27			28		29		30			31	32	
		34		35					36			
		38	39			40		41			42	
	43				44	45			46		47	
49				50			51		52		53	
			55			56		57				
			59								60	

ZARADI POČITNIC BO NASLEDNJA ŠTEVILKA SVOBODNE SLOVENIJE IZŠLA 5. FEBRUARJA 2004

OBVESTILA

NEDELJA, 11.januarja:
Skupni zajtrk in sestanek SDS (slovenska demokratska stranka) za člane in prijatelje ob 10,30 uri v Slovenski hiši. Prikaz videa slovenske televizije o debati po sprejemu zakona o vojnih grobiščih (50 min).
PETEK, 16. januarja:
Povratek otroške kolonije Zedinjene Slovenije, ob 8. uri zjutraj v Slovenski hiši.

„Jaz sem pot in resnica in življenje“ (Jan 14.1-6)
 Vsem prijateljem in znancem sporočamo, da nas je 21. decembra 2003, v 84. letu starosti, po hudi bolezni za vedno zapustila naša draga mama, žena in teta
LOJZKA SUŠNIK
 Zahvalimo se vsem, ki ste zanjo molili, posebno pa g. župniku za zakrament sv. maziljenja in g. F. Cukjatiju za sveto mašo ob krsti in za molitve.
 Zalujoči: mož: **Ivan**
 hčere: **Rozka, Minka, Brigita in Kristina** z družinami
 sinovi: **Janko, Paulo** z družinama
 nečaki: **Mari, Ani, Frido, Mihi, Zinka in Lenči Klemen** z družinami in ostalo sorodstvo
Buenos Aires - Argentina